

Informace k právnímu režimu vysílání národních expertů

1. Státní zaměstnanec vyslaný jako národní expert do orgánu nebo instituce Evropské unie, jiné mezinárodní organizace, mírové nebo záchranné operace nebo za účelem humanitární pomoci v zahraničí podle § 109 odst. 2 zákona o státní službě, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti novely zákona o státní službě, u kterého doba vyslání již uplynula

Až do dne nabytí účinnosti novely zákona o státní službě (zákona č. 144/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „novela zákona o státní službě“), byli státní zaměstnanci-národní experti vysíláni podle § 109 odst. 2 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní službě“), tzn. toto vyslání bylo zákonem považováno za studijní pobyt, resp. zákon obsahoval právní fikci, že v jejich případě se jedná o zvýšení vzdělání. Dle § 110 odst. 2 zákona o státní službě byli státní zaměstnanci-národní experti vázáni povinností setrvat ve služebním poměru po dobu, která závisela na výši nákladů vynaložených služebním úřadem za studijní pobyt státního zaměstnance (tedy náklady vzniklé v důsledku vyslání státního zaměstnance jako národního experta). U státních zaměstnanců vyslaných jako národní experti tento závazek trval obvykle 5 let, neboť náklady spojené se studijním pobytem pravidelně přesahovaly částku 100 000 Kč [vyplývá z ustanovení § 110 odst. 2 písm. d) zákona o státní službě].

Po účinnosti novely zákona o státní službě došlo k významnému posunu, který se dotkne i této kategorie státních zaměstnanců, kteří sice své vyslání do orgánu nebo instituce EU, jiné mezinárodní organizace, mírové nebo záchranné operace nebo za účelem humanitární pomoci v zahraničí mají ukončené, nicméně jejich závazek setrvat ve služebním poměru i nadále trvá. Podle přechodných ustanovení novely zákona o státní službě (čl. II odst. 4) rozhodnutí vydané podle § 109 odst. 2 zákona č. 234/2014 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pozbývá právních účinků i pokud se týká státního zaměstnance, jehož vyslání jako národního experta skončilo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Tedy povinnost setrvat ve služebním poměru po určitou dobu (podle § 110 odst. 2 zákona o státní službě) stanovená rozhodnutím služebního orgánu vydaným podle § 109 odst. 2 zákona o státní službě dnem nabytí účinnosti novely zákona o státní službě zaniká.

Služebním orgánům se proto doporučuje vydat sdělení těmto státním zaměstnancům (vzor sdělení je uveden v příloze č. 2), ve kterém služební orgán bude deklarovat, že právní účinky rozhodnutí vydaného podle § 109 odst. 2 zákona o státní službě ve znění přede dnem nabytí účinnosti novely zákona o státní službě, zanikají na základě čl. II. bodu 4 věty druhé novely zákona o státní službě, tj. ze zákona.

2. Státní zaměstnanec vyslaný jako národní expert do orgánu nebo instituce Evropské unie, jiné mezinárodní organizace, mírové nebo záchranné operace nebo za účelem humanitární pomoci v zahraničí podle § 109 odst. 2 zákona o státní službě, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti novely zákona o státní službě, jehož vyslání stále trvá

Státní zaměstnanci, kteří byli vysláni na studijní pobyt jako národní experti podle § 109 odst. 2 zákona o státní službě a kteří i po nabytí účinnosti novely zákona o státní službě zůstávají vysláni, tak i v jejich případě dojde ke změně jejich právní situace a bude třeba jim vydat nové rozhodnutí na základě § 67a zákona o státní službě. V případě rozhodnutí o vyslání státního zaměstnance jako národního experta k výkonu státní služby do orgánu nebo instituce Evropské unie, jiné mezinárodní organizace mírové nebo záchranné operace nebo za účelem humanitární pomoci v zahraničí podle § 67a zákona o státní službě

půjde o postup ve smyslu § 159 odst. 1 písm. e) zákona o státní službě, tedy o řízení ve věcech služby. O vyslání rozhoduje vysílající služební orgán.

Služební orgán, který vydal rozhodnutí o zvýšení vzdělání, kterým je vyslal jako národní experty do orgánu nebo instituce Evropské unie (na studijní pobyt), jiné mezinárodní organizace, mírové nebo záchranné operace nebo za účelem humanitární pomoci v zahraničí, má dle dikce čl. II. bodu 3 novely zákona o státní službě **povinnost vydat ve lhůtě do 1 měsíce ode dne nabytí účinnosti novely zákona nové rozhodnutí o změně služebního poměru.**

Vzor rozhodnutí je připojen jako příloha č. 3.

Dle čl. II. bodu 4 věty první novely zákona o státní službě nabytím právní moci rozhodnutí vydaného podle § 67a zákona č. 234/2014 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pozbývá rozhodnutí vydané podle § 109 odst. 2 zákona č. 234/2014 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, právních účinků, a to *ex nunc*. Tato skutečnost by měla být v novém rozhodnutí také uvedena. Práva a povinnosti vyplývající z původního rozhodnutí zanikají. Nově tedy vyslání státní zaměstnanci nebudou mít povinnost setrvat po určitou dobu ve služebním poměru, v návaznosti na výši nákladů vynaložených služebním úřadem za jejich vyslání.

Ustanovení § 67a odst. 2 zákona o státní službě (ve znění po novele zákona o státní službě) dále stanoví, že služební orgán může se státním zaměstnancem v souvislosti s jeho vysláním k výkonu státní služby jako národního experta uzavřít **dohodu o výkonu služby**; pro obsah této dohody platí § 67 odst. 2 zákona o státní službě obdobně.

Tato dohoda sice nenahrazuje rozhodnutí služebního orgánu o vyslání státního zaměstnance jako národního experta, ale může stanovit bližší podmínky jeho vyslání. Tato dohoda může obsahovat: závazek státního zaměstnance vykonávat státní službu na služebním působišti po dobu vyslání, závazek státního zaměstnance uhradit náklady spojené s vysláním k výkonu služby, nevykoná-li službu na služebním působišti po sjednanou dobu, druhy nákladů, které bude státní zaměstnanec povinen služebnímu úřadu uhradit, a jejich nejvyšší částku, a dále pak důvody, pro které lze státnímu zaměstnanci povinnost k úhradě nákladů prominout.

3. Státní zaměstnanec, který bude nově vyslán jako národní expert k výkonu státní služby do orgánu nebo instituce Evropské unie, jiné mezinárodní organizace, mírové nebo záchranné operace nebo za účelem humanitární pomoci v zahraničí podle § 67a zákona o státní službě

U této kategorie státních zaměstnanců bude situace obdobná výše uvedenému popisu (bod 2), s tím rozdílem že se nebude služební orgán vypořádávat s právními účinky dřívějšího rozhodnutí.

O vyslání státního zaměstnance jako národního experta k výkonu služby do orgánu nebo instituce Evropské unie, jiné mezinárodní organizace, mírové nebo záchranné operace nebo za účelem humanitární pomoci v zahraničí vydá služební orgán rozhodnutí na základě § 67a zákona o státní službě. V případě rozhodnutí o vyslání státního zaměstnance jako národního experta k výkonu služby do orgánu nebo instituce Evropské unie podle § 67a zákona o státní službě půjde o postup ve smyslu § 159 odst. 1 písm. e) zákona o státní službě, tedy o řízení ve věcech služby.

Vzor rozhodnutí využitelný pro tuto kategorii státních zaměstnanců je uveden v příloze č. 4.

V případě této kategorie platí výše uvedené ve vztahu k uzavření **dohody o výkonu služby**.